

Multilateralismus v diskursu: USA, EU a Japonsko

Posudek oponenta práce

Student: Michal Kolmaš

Oponent: Ing. Vít Beneš, Ph.D.

CÍL PRÁCE

Cílem posuzované práce je „poukázat na rozdílná vnímání základních politických konceptů v různých intelektuálních tradicích.“ Přesněji řečeno, cílem práce je analýza významu pojmu „multilateralismus“ v intelektuální tradici a politické praxi v USA, Evropě a v Japonsku.

Cíl je stanoven dobře. Práce je dostatečně zacílená, cíl je relevantní jak z akademického, tak z praktického hlediska. Jedná se o originální interpretativní analýzu významu. Autor zkoumá význam, který je v USA, Evropě a Japonsku přisuzován multilateralismu – jednomu z klíčových pojmů praktické politiky i akademické reflexe. Autor dokonce deklaruje i praktický (normativní) cíl své práce „přispět k překonání kulturních rozdílů ve vnímání a interpretaci základních politických konceptů.“ (s. 14).

Struktura úvodní kapitoly není úplně ideální. Kapitola 1.1. GENEALOGIE MULTILATERALISMU a 1.2. MODERNÍ KONCEPTUÁLNÍ SNAHY patří spíše někam do kapitoly 3. Kap. 1.3 je nadbytečná, zde představená typologie není (na rozdíl od typologie v kap. 2) nijak využita. Samotná kapitola 1 se měla soustředit na detailnější představení výzkumného rámce a metodologie celé práce.

Práce v tomto ohledu doznala dílčích změn (přejmenování kapitol). Kapitola „Geneze multilateralismu“ plní svůj deklarovaný účel (shrnutí genezi multilateralismu), do určité míry se ale její cíl překrývá s cílem hlavní (analytické) části textu (kapitola 3).

METODOLOGIE

Výzkumný rámec práce je srozumitelně představen v úvodních kapitolách práce. Autor se explicitně hlásí k diskurzivní analýze. Způsob zpracování dat odpovídá šířeji pojaté interpretativní výzkumné strategii. Autor rekonstruuje význam pojmu multilateralismus tak, jak je sdílen v rámci politického myšlení a intelektuální reflexe v USA, Evropě a v Japonsku. Jinými slovy „jaké hodnoty aktéři přisuzují instituci multilateralismu, tj. které vlastnosti a koncepty si s multilateralismem spojují a které koncepty naopak stavějí do jeho protikladu. *Metodologie práce je srozumitelně představena, oproti první verzi věnoval autor dodatečnou péči vysvětlení metodologických voleb (výběr způsobu analýzy, zpracovávaných dat – diskurzu, výběr případů atd.)*

Autor si nejdřív na základě studia teoretické literatury stanovuje 4 kategorie – typy multilateralismu (strategický instrumentální, racionální instrumentální, morální a sociální). Tyto kategorie pak slouží jako vodítko při samotné interpretativní analýze. Empirickým materiálem pro tuto interpretativní analýzu byl oficiální diskurz USA, EU a Jap. týkající se dvou tematických oblastí: válka s terorismem a ratifikace Kjótského Protokolu.

ANALÝZA

Velmi oceňuji analýzu v kapitole 3, která nabízí originální a přínosný vhled do historie politického myšlení, který tvoří kontext, na jehož pozadí je formován význam pojmu multilateralismus v USA, EU a Jap. *Samotná interpretativní analýza diskurzu v války s terorismem a v diskurzu boje proti klimatickým změnám je systematická a odpovídá deklarovanému výzkumnému rámci.* Dílčích změn doznaly závěrečné tabulky. Nicméně přetrvává moje dílčí připomínka, že by kapitoly 4 a 5 mohly být méně popisné (popis postoje jednotlivých aktérů k multilaterálnímu ujednání) a víc analytické (soustředěné na rekonstrukci významu – co si aktéři pod multilateralismem představují). Je dobré, že analýza nevyústí v prostou kategorizaci USA, EU a Jap do v teoretické části připravené typologie (strategický instrumentální, racionální instrumentální, morální a sociální), naopak i v závěru si práce zachovává interpretativní charakter a citlivost ke kontextu.

Práci doporučuji ji k obhajobě.

V Praze dne 24.10.2014

Vít Beneš